

VÆKST

2018 – uge 20

Strategi for svampebekæmpelse i vårsæden

I de fleste markplaner er der i år en langt større andel vårsæd og især vårbyg end normalt. Afgrøderne er heldigvis blevet etableret under gode såbedsforhold, og er kommet godt fra start. Et højt udbytte og en god kerne kvalitet sikres gennem en effektiv svampestrategi med optimal middelvalg og timing for svampebehandlinger. Ved høsttide bliver der pres på høstkapaciteten, og det er vigtigt at sikre stærke og sunde strå, som hjælper med at forebygge aks- og strånedknækning i vårbyggen. Foruden vækstregulering er en god svampestrategi en vigtig medspiller i dette.

Vårbyg

Vi anbefaler generelt 2 svampebehandlinger i vårbyg. Enten T1 (begyndende strækning) efterfulgt af T2 (ved begyndende skridning) eller T2 (begyndende skridning) efterfulgt af T3 (akset halvt til helt fremme). I nogle marker kan der blive behov for 3 svampebehandlinger, hvis der både er behov for svampebekæmpelse i den tidlige strækningsfase og samtidig er meget bygrust / hvis man oplevede store angreb af ramulara sidste år. Uanset hvad bør der placeres en svampebehandling med 0,4 l Propulse + 0,2 l Comet Pro (alternativt Bell + Comet Pro eller Vivera + Ultimate) i T2 ved begyndende skridning. Triazolier har ikke tilstrækkelig effekt på forebyggelse af ramularia ved begyndende skridning. Ramularia kostede i 2017 udbytte og resulterede i meget små kerner. Sygdommen ses oftest først efter gennemskridning, men angreb i udbrud kan ikke bekæmpes, så forebyggelse skal ske før begyndende skridning i st. 39 (T2).

Vårhvede

Afgrøden angribes i princippet af de samme svampe som vinterhvede. Dog ses angreb af gulrust og brunrust hyppigere, mens angreb af hvedebladplet (DTR) og septoria ofte er svagere i vårhvede end i vinterhvede. Alle sorter kan få gulrust og sygdommen bør bekæmpes ved konstateret forekomst. Brunrust bør bekæmpes ved mere end 10% angreb fra strækningsfasen. Normalt vil 1 behandling omkring skridning (T2) være optimal. Ved angreb af rust, hvedebladplet eller meldug suppleres med en behandling i strækningsfasen (T1).

Havre

Havre kan ofte blive angrebet af meldug, og hvis angrebet er kraftigt, er der god økonomi i bekæmpelse. I nogle år kan også havrebladplet være udbredt.

I tabel 1 ses de modtagelige og meget modtagelige sorter mod de forskellige sygdomme. Mindre modtagelige sorter kan også angribes.

I tabel 2 ses vores anbefalede svampestrategier i vårbyg, vårhvede og havre.

Tablet 1. Tabellen viser de modtagelige sorter mod de forskellige sygdomme. Mindre modtagelige sorter kan også angribes.

Sygdom	Modtagelige og meget modtagelige sorter
Vårbyg	
Meldug	Propino
Bygrust	Alle
Bygbladplet	Laurikka
Skoldplet	Quench, RGT Planet, Flair, Evergreen, KWS Irina, Odyssey, KWS Cantton, Dragoon
Ramularia	Alle
Vårhvede	
Meldug	KWS Willow, KWS Bittern
Gulrust	Alle
Havre	
Meldug	Dominik, Symphony, Poseidon, Seldon, Emma

Tablet 2. Anbefalede svampestrategier i de forskellige vårsædsarter.

Strategi	Middel	Dosis pr. ha	Bemærkninger
Vårbyg:			
T1 (st. 32)	Prosaro	0,25 ltr.	Iværksættes ved angreb bygrust og skoldplet i den tidlige strækingsfase. Vær især obs. på skoldplet på vandede lokaliteter eller ved pløjefri dyrkning med byg eller rug som forfrugt. Hvis meget meldug i Propino bør løsningen forstærkes med f.eks. 0,15 l/ha Talius. Er der meget skoldplet og ingen bygrust kan 0,2 l/ha Proline anbefales.
T2 (st. 39)	Propulse + Comet Pro	0,4 + 0,2 ltr.	Denne behandling vil uanset år, angrebsgrad og sort være rentabel og er meget afgørende ift. forebyggelse af ramularia. I stedet for Propulse + Comet Pro kan anvendes 0,45 l/ha Bell + 0,2 l/ha Comet Pro <i>eller</i> 0,5 l/ha Viverda + 0,5 l/ha Ultimate.
T3 (st. 55)	Bell <i>eller</i> Viverda + Ultimate	0,3 ltr. 0,3 + 0,5 ltr	Kan iværksættes for yderligere forebyggelse af ramularia og/eller ved meget bygrust. Mod bygrust alene kan også anvendes 0,25 l/ha Orius.
Vårhvede:			
T1 (St. 31-33)	Prosaro + Orius/Comet Pro	0,2 + 0,2 ltr.	Iværksættes hvis gulrust og lidt hvedebladplet og meldug.
T2 (st. 39)	Viverda + Ultimate <i>eller</i> Propulse + Comet Pro	0,6 + 0,6 ltr. 0,5 + 0,2 ltr.	Bør placeres uanset hvad, og har en god bred virkning mod gulrust, septoria og brunrust. Hvis samtidig meget hvedebladplet foretrækkes Propulse + Comet Pro.
Havre:			
St. 33-39	Prosaro <i>eller</i> Orius	0,25 ltr. 0,25 ltr.	Iværksættes hvis angreb af meldug. Hvis samtidig havrebladplet kan begge løsninger forstærkes med 0,2 l/ha Comet Pro.